

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ 1
	รหัสวิชา 30201-2004 วิชา การบัญชีต้นทุน 2	สอนครั้งที่ 1
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จัดทำบัญชีต้นทุนช่วงวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	ทฤษฎี 1 ชม. ปฏิบัติ 4 ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน รายงานกระดาศทำการปันส่วนต้นทุนและการบันทึกบัญชีเบื้องต้น		

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

คำนวณและรายงานต้นทุนการผลิตรายแผนกพร้อมบันทึกบัญชีสะสมต้นทุนตามระบบต้นทุนช่วงเพื่อใช้ในการตรวจสอบและควบคุมกระบวนการผลิตจริงภายในองค์กร

2. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์กรมหาชน) อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ระดับ 5 หน่วยสมรรถนะ 01082 ปฏิบัติงานด้านการบัญชีต้นทุนตามระบบต้นทุนช่วงและระบบต้นทุนมาตรฐาน

3. สมรรถนะประจำหน่วย

3.1 ประมวลความรู้เกี่ยวกับระบบต้นทุนช่วงและการคำนวณต้นทุนการผลิต

4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4.1 อธิบายลักษณะกระบวนการผลิตร่วม จุดแยกออก และความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้ได้

4.2 อธิบายความหมายและลักษณะของกระบวนการผลิตร่วม ผลิตภัณฑ์ร่วม จุดแยกออก และหลักการคำนวณจัดสรรต้นทุนร่วมได้

4.3 อธิบายรูปแบบงบกำไรขาดทุนแสดงผลการดำเนินงานแยกรายสายผลิตภัณฑ์และการจับคู่รายได้กับต้นทุนขายได้

4.4 คำนวณอัตรากำไรขั้นต้นของแต่ละผลิตภัณฑ์และการจับคู่รายได้กับต้นทุนขายแต่ละชนิดได้

4.5 คำนวณและบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์พลอยได้ตามวิธีรับรู้รายได้และวิธีรับรู้มูลค่าสุทธิที่จะได้รับได้

4.6 คำนวณและบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์พลอยได้ตามวิธีรับรู้รายได้และวิธีรับรู้มูลค่าสุทธิที่จะได้รับได้

4.7 รวบรวมข้อมูลปริมาณการผลิตและราคาขาย พร้อมทั้งคำนวณจัดสรรต้นทุนร่วมและมูลค่าสุทธิที่จะได้รับตามวิธีที่กำหนดได้ถูกต้อง

4.8 บันทึกบัญชีต้นทุนผลิตภัณฑ์ร่วม ต้นทุนแปรรูปต่อ และจัดทำงบกำไรขาดทุนจำแนกตามผลิตภัณฑ์ร่วมตามขั้นตอนได้ถูกต้อง

4.9 มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีเกี่ยวกับความมีระเบียบ ละเอียดยรอบคอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย และตรงต่อเวลาในการบันทึกบัญชีและจัดสรรต้นทุน

4.10 ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการจัดทำกระดาศทำการจัดสรรต้นทุนร่วมพร้อมสมุดรายวันบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้เพื่อนำเสนอข้อมูลสำหรับตัดสินใจทางธุรกิจ

5. สารการเรียนรู้

1. ระบบต้นทุนช่วง

1.1 แนวคิดของระบบต้นทุนช่วง

- 1.1.1 ลักษณะสำคัญของระบบต้นทุนช่วง
- 1.1.2 โครงสร้างผังบัญชีและบัญชีแยกประเภทงานระหว่างทำ

1.2 เอกสารและการบันทึกบัญชีการผลิต

- 1.2.1 เอกสารเบิกวัตถุดิบและใบสรุปเวลาทำงานรายแผนก
- 1.2.2 การบันทึกรายการต้นทุนเข้าบัญชีคุมยอดงานระหว่างทำ
- 1.2.3 การปันส่วนค่าใช้จ่ายการผลิตเข้าแต่ละแผนก

2. การคำนวณหน่วยเทียบสำเร็จรูป

2.1 หลักการคำนวณหน่วยเทียบสำเร็จรูป

- 2.1.1 สูตรการรวมหน่วยผลิตเสร็จโอนออกและงานระหว่างทำปลายงวด
- 2.1.2 การแยกคำนวณหน่วยเทียบวัตถุดิบและต้นทุนเปลี่ยนแปลง

2.2 การตรวจสอบความสมดุลของปริมาณหน่วยผลิต

- 2.2.1 การตรวจสอบหน่วยนับทางกายภาพ
- 2.2.2 การสอบทานผลลัพธ์หน่วยเทียบสำเร็จรูปตามตารางคำนวณ

3. รายงานต้นทุนการผลิต

3.1 รายงานต้นทุนการผลิต 5 ขั้นตอน

- 3.1.1 กระบวนการบันทึกการโอนต้นทุนระหว่างแผนก
- 3.1.2 การบันทึกบัญชีโอนสินค้าผลิตเสร็จเข้าคลังสินค้า

3.2 การจัดเก็บและตรวจสอบเอกสาร

- 3.2.1 การตรวจสอบยอดคงเหลือบัญชีงานระหว่างทำปลายงวด
- 3.2.2 การจัดเก็บเอกสารรายงานต้นทุนเพื่อการตรวจสอบทางบัญชี

4. บันทึกการกระจายต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิตรายแผนกในสมุดรายวันทั่วไป และผ่านรายการเข้าบัญชีแยกประเภท

4.1 แนวคิดและลักษณะสำคัญของระบบต้นทุนช่วง

- 4.1.1 เอกสารประกอบการเบิกวัตถุดิบและใบสรุปเวลาทำงานของแต่ละแผนก
- 4.1.2 วิธีการบันทึกบัญชีคุมยอดงานระหว่างทำแยกตามแผนกผลิต

4.4 การปันส่วนค่าใช้จ่ายการผลิตเข้าบัญชีงานระหว่างทำแต่ละแผนก

4.5 ข้อควรระวังในการบันทึกบัญชีแยกแผนกเพื่อป้องกันการลงรายการซ้ำซ้อน

4.6 ตรวจสอบเอกสารใบเบิกวัตถุดิบและบัตรลงเวลาทำงานแยกตามแผนก

4.7 บันทึกการกระจายต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิตเข้าบัญชีคุมยอดงานระหว่าง

ทำ

- 4.8 ตรวจสอบความถูกต้องของยอดรวมต้นทุนการผลิตในสมุดรายวันทั่วไป
- 5. คำนวณหน่วยเทียบสำเร็จรูปวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามขั้นความสำเร็จแยกตามองค์ประกอบต้นทุน
 - 5.1 หลักการคำนวณหน่วยเทียบสำเร็จรูปตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
 - 5.1.1 สูตรการรวมหน่วยผลิตเสร็จโอนออกกับหน่วยงานระหว่างทำปลายงวดตามขั้นความสำเร็จ
 - 5.1.2 การแยกคำนวณหน่วยเทียบระหว่างวัตถุดิบทางตรงและต้นทุนเปลี่ยนแปลง
 - 5.4 การตรวจสอบความสมดุลของปริมาณหน่วยผลิตทางกายภาพและหน่วยเทียบ
 - 5.5 คำนวณหน่วยเทียบสำเร็จรูปสำหรับวัตถุดิบทางตรง
 - 5.6 คำนวณหน่วยเทียบสำเร็จรูปสำหรับค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายการผลิต (ต้นทุนเปลี่ยนแปลง)
 - 5.7 สอบทานผลลัพธ์หน่วยเทียบสำเร็จรูปรวมตามตารางคำนวณ
- 6. จัดทำรายงานต้นทุนการผลิต 5 ขั้นตอนและบันทึกบัญชีโอนต้นทุนระหว่างแผนกและสินค้าสำเร็จรูป
 - ชิ้นงาน: รายงานต้นทุนการผลิตวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักและเอกสารบันทึกบัญชีโอนต้นทุน
 - 6.1 วิธีการบันทึกบัญชีโอนงานระหว่างทำจากแผนกหนึ่งไปยังแผนกถัดไป
 - 6.1.1 การบันทึกบัญชีโอนสินค้าผลิตเสร็จจากแผนกสุดท้ายเข้าบัญชีสินค้าสำเร็จรูป
 - 6.1.2 การจัดเก็บเอกสารรายงานต้นทุนการผลิตเพื่อการตรวจสอบทางบัญชี
 - 6.4 บันทึกรายการโอนต้นทุนในสมุดรายวันทั่วไปตามยอดที่คำนวณได้จากรายงานต้นทุนการผลิต
 - 6.5 ตรวจสอบยอดคงเหลือปลายงวดของบัญชีงานระหว่างทำในบัญชีแยกประเภท

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. สร้างความเข้าใจกระบวนการผลิตและเชื่อมโยงความรู้เดิม (ทฤษฎี, จับคู่, 60 นาที)
 - ครู: ครูนำเสนอสถานการณ์จำลองโรงงานผลิตสินค้าผ่านสื่อ PowerPoint เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนวิเคราะห์ว่ากระบวนการใดที่จำเป็นต้องใช้ระบบต้นทุนช่วง พร้อมใช้คำถามกระตุ้นความคิดเรื่อง 'จุดแยกออก' และ 'ผลิตกันตร่วม'
 - นักเรียน: นักเรียนทำกิจกรรม Think-Pair-Share โดยคิดทบทวนความรู้เดิมเรื่องต้นทุนการผลิตรายแผนก จับคู่แลกเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาการจัดสรรต้นทุนร่วม และนำเสนอสรุปแนวคิดหน้าชั้นเรียน
2. วิเคราะห์ระบบต้นทุนช่วงและเอกสารเบิกต้นทุน [สะเต็มศึกษา — 1. ระบุปัญหา/ความต้องการ] (ทฤษฎีและปฏิบัติ, กลุ่มย่อย 3-5 คน, 60 นาที)
 - ครู: ครูสาธิตวิธีการวิเคราะห์เอกสารใบเบิกวัตถุดิบและบัตรลงเวลาทำงาน และมอบหมายโจทย์ปัญหาการผลิตที่ต้องใช้ต้นทุนช่วง โดยครูทำหน้าที่เป็นโค้ชแก้ไขปัญหาความเข้าใจคลาดเคลื่อนรายกลุ่ม
 - นักเรียน: นักเรียนวิเคราะห์เอกสารประกอบการเบิกต้นทุนรายแผนกตามโจทย์ที่ได้รับ เพื่อจำแนกประเภทต้นทุนวัตถุดิบและค่าแรงงาน โดยบันทึกลงในตารางวิเคราะห์เพื่อระบุปัญหาการปันส่วนต้นทุนในสถานการณ์จำลอง

3. จัดทำกระดาดำทำการปันส่วนต้นทุ่นร่วมและบันทึกบัญชี [ละเต็มศึกษา — 1. ระบูปัญหา/ความต้องการ] (ปฏิบัติ, กลุ่มย่อย 3-5 คน, 120 นาที)

ครู: ครูจัดกิจกรรมให้แต่ละกลุ่มแข่งขันกันคำนวณและจัดสรรต้นทุ่นร่วมจากข้อมูลจริงที่ได้รับพร้อมสอดแทรกคำแนะนำเรื่องความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบรายการบันทึกบัญชี

นักเรียน: นักเรียนในกลุ่มปฏิบัติการคำนวณต้นทุ่นแปรรูปและบันทึกสมุดรายวันทั่วไปตามโจทย์ที่ได้รับ โดยมีการตรวจสอบความถูกต้องร่วมกันในกลุ่ม (STAD) เพื่อเตรียมนำเสนอผลการคำนวณต้นทุ่นต่อชั้นเรียน

4. สะท้อนคิดและประเมินผลการเรียนรู้รายสัปดาห์ (ทฤษฎี, ทั้งชั้น, 60 นาที)

ครู: ครูตรวจสอบบันทึกหลังการสอน ให้ Feedback รายการเกี่ยวกับผลการจัดสรรต้นทุ่นและบันทึกบัญชี และสรุปประเด็นปัญหาการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนเพื่อวางแผนสัปดาห์ถัดไป

นักเรียน: นักเรียนประเมินตนเองและเพื่อนสมาชิกในกลุ่มตามแบบประเมินพฤติกรรม พร้อมสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ปัญหาที่พบในการจัดสรรต้นทุ่นและวิธีแก้ไขผ่านบันทึกการสะท้อนคิด (Reflection)

7. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

7.1 สื่อ PowerPoint เรื่องระบบต้นทุ่นช่วง (สื่อการสอน) — เนื้อหาหลักเรื่องระบบต้นทุ่นช่วงและลักษณะการผลิต

7.2 ใบความรู้เรื่องระบบต้นทุ่นช่วงและผังบัญชี (สื่อการสอน) — เอกสารประกอบเนื้อหาการบันทึกบัญชีและผังบัญชีงานระหว่างทำ

7.3 ชุดแบบจำลองสถานการณ์ต้นทุ่นช่วง (สื่อการสอน) — โจทย์สถานการณ์จริงประกอบด้วยใบเบิกวัตถุดิบและบัตรลงเวลา

7.4 ใบงานการคำนวณจัดสรรต้นทุ่นร่วม (สัปดาห์ที่ 1) (สื่อการสอน) — ใบงานสำหรับฝึกปฏิบัติคำนวณต้นทุ่นร่วมและบันทึกบัญชี

7.5 แบบประเมินพฤติกรรมและความละเอียดรอบคอบ (สื่อการสอน) — แบบฟอร์มประเมินการปฏิบัติงานและวินัย

8. หลักฐานการเรียนรู้

8.1 หลักฐานความรู้

1. ผลการวิเคราะห์เอกสารใบเบิกวัตถุดิบและบัตรลงเวลาตามโจทย์ที่ได้รับ
2. ผลการทำใบงานการคำนวณจัดสรรต้นทุ่นร่วม (สัปดาห์ที่ 1) ที่แสดงความถูกต้องครบถ้วนตามหลักการบัญชี

8.2 หลักฐานการปฏิบัติงาน

1. แสดงผลงานการจัดทำกระดาดำทำการปันส่วนต้นทุ่นร่วมของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด
2. แสดงการใช้เครื่องมือสมุดรายวันทั่วไปในการบันทึกบัญชีต้นทุ่นการผลิตตามมาตรฐานวิชาชีพ

9. การวัดและประเมินผล

9.1 เกณฑ์การปฏิบัติงาน

1. ความถูกต้องของการคำนวณจัดสรรต้นทุนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. ความสมบูรณ์ของใบงานและการวิเคราะห์เอกสารต้นทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
4. พฤติกรรมการทำงานกลุ่มและความซื่อสัตย์ในระดับดีมาก (ร้อยละ 90)

9.2 วิธีการประเมิน

1. การตรวจผลงานการจัดสรรต้นทุน
2. การตรวจสมุดรายวันทั่วไป
3. การตรวจใบงานและเอกสารวิเคราะห์ต้นทุน
4. การสังเกตพฤติกรรมรายบุคคลและกลุ่ม

9.3 เครื่องมือประเมิน

1. แบบประเมินผลงานการคำนวณและปันส่วนต้นทุน
2. แบบประเมินการบันทึกบัญชีตามมาตรฐาน
3. แบบตรวจสอบรายการใบงานและเอกสาร
4. แบบสังเกตพฤติกรรมและความละเอียดรอบคอบ

ตารางการวัดและประเมินผล

เครื่องมือประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การปฏิบัติงาน
แบบประเมินผลงานการคำนวณและปันส่วนต้นทุน	การตรวจผลงานการจัดสรรต้นทุน	ความถูกต้องของการคำนวณจัดสรรต้นทุนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
แบบประเมินการบันทึกบัญชีตามมาตรฐาน	การตรวจสมุดรายวันทั่วไป	ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
แบบตรวจสอบรายการใบงานและเอกสาร	การตรวจใบงานและเอกสารวิเคราะห์ต้นทุน	ความสมบูรณ์ของใบงานและการวิเคราะห์เอกสารต้นทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
แบบสังเกตพฤติกรรมและความละเอียดรอบคอบ	การสังเกตพฤติกรรมรายบุคคลและกลุ่ม	พฤติกรรมการทำงานกลุ่มและความซื่อสัตย์ในระดับดีมาก (ร้อยละ 90)

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

10.1 ข้อสรุปหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

10.2 ปัญหาที่พบ

.....

.....

10.3 แนวทางแก้ปัญหา

.....

.....

	ใบความรู้ที่ 1	หน่วยที่ 1
	รหัสวิชา 30201-2004 วิชา การบัญชีต้นทุน 2	สอนครั้งที่ 1
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จัดทำบัญชีต้นทุนช่วงวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	ทฤษฎี 1 ชม. ปฏิบัติ 4 ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน จัดทำกระดาดทำการปันส่วนต้นทุนร่วมและสมุดรายวันทั่วไปสำหรับบันทึก รายการวัตถุดิบและค่าแรงงานตามระบบต้นทุนช่วง ความยาว 1 ชุด		

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

คำนวณและรายงานต้นทุนการผลิตรายแผนกพร้อมบันทึกบัญชีสะสมต้นทุนตามระบบต้นทุนช่วงเพื่อใช้ในการตรวจสอบและควบคุมกระบวนการผลิตจริงภายในองค์กร

2. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ระดับ 5 หน่วยสมรรถนะ 01082 ปฏิบัติงานด้านการบัญชีต้นทุนตามระบบต้นทุนช่วงและระบบต้นทุนมาตรฐาน

3. สมรรถนะประจำหน่วย

3.1 ประมวลความรู้เกี่ยวกับระบบต้นทุนช่วงและการคำนวณต้นทุนการผลิต

4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4.1 อธิบายลักษณะกระบวนการผลิตร่วม จุดแยกออก และความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้ได้

4.2 อธิบายความหมายและลักษณะของกระบวนการผลิตร่วม ผลิตภัณฑ์ร่วม จุดแยกออก และหลักการคำนวณจัดสรรต้นทุนร่วมได้

4.3 อธิบายรูปแบบงบกำไรขาดทุนแสดงผลการดำเนินงานแยกรายสายผลิตภัณฑ์และการจับคู่รายได้กับต้นทุนขายได้

4.4 คำนวณอัตรากำไรขั้นต้นของแต่ละผลิตภัณฑ์และการจับคู่รายได้กับต้นทุนขายแต่ละชนิดได้

4.5 คำนวณและบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์พลอยได้ตามวิธีรับรู้รายได้และวิธีรับรู้มูลค่าสุทธิที่จะได้รับได้

4.6 คำนวณและบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์พลอยได้ตามวิธีรับรู้รายได้และวิธีรับรู้มูลค่าสุทธิที่จะได้รับได้

4.7 รวบรวมข้อมูลปริมาณการผลิตและราคาขาย พร้อมทั้งคำนวณจัดสรรต้นทุนร่วมและมูลค่าสุทธิที่จะได้รับตามวิธีที่กำหนดได้ถูกต้อง

4.8 บันทึกบัญชีต้นทุนผลิตภัณฑ์ร่วม ต้นทุนแปรรูปต่อ และจัดทำงบกำไรขาดทุนจำแนกตามผลิตภัณฑ์ร่วมตามขั้นตอนได้ถูกต้อง

4.9 มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีเกี่ยวกับความมีระเบียบ ละเอียดยรอบคอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย และตรงต่อเวลาในการบันทึกบัญชีและจัดสรรต้นทุน

4.10 ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการจัดทำกระดาดทำการจัดสรรต้นทุนร่วมพร้อมสมุดรายวันบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้เพื่อนำเสนอข้อมูลสำหรับตัดสินใจทางธุรกิจ

5. สารการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 1:

1. แนวคิดและลักษณะสำคัญของระบบต้นทุนช่วง (Process Costing System) ที่ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าที่มีลักษณะเหมือนกันจำนวนมากๆ เป็นกระบวนการต่อเนื่อง
2. การจำแนกประเภทต้นทุนการผลิตและการวิเคราะห์เอกสารประกอบการเบิกวัตถุดิบและใบสรุปเวลาทำงานรายแผนก
3. ความหมายและลักษณะของกระบวนการผลิตร่วม (Joint Products) จุดแยกออก (Split-off Point) และผลิตภัณฑ์พลอยได้ (By-products)
4. หลักการคำนวณและจัดสรรต้นทุนร่วมด้วยวิธีต่างๆ เช่น วิธีปริมาณการผลิตทางกายภาพ วิธีมูลค่าขาย ณ จุดแยกออก และวิธีมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ
5. การบันทึกบัญชีคุมยอดงานระหว่างทำแยกรายแผนกผลิตและการบันทึกการต้นทุนในสมุดรายวันทั่วไปตามมาตรฐานบัญชี

6. แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ

แบบทดสอบย่อยและใบงานปฏิบัติการ: จงอธิบายลักษณะสำคัญของระบบต้นทุนช่วง พร้อมคำนวณจัดสรรต้นทุนร่วมจากโจทย์สถานการณ์จำลองโรงงานผลิตสินค้า และบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไปให้ถูกต้องตามหลักการบัญชี

7. เอกสารอ้างอิง (ขึ้นหน้าใหม่)

เอกสารประกอบการสอนวิชาการบัญชีต้นทุน 2 (รหัสวิชา 30201-2004) หน่วยที่ 1 และมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ระดับ 5

8. ภาคผนวก (เฉลยแบบฝึกหัด เฉลยแบบทดสอบ ฯ)

ภาคผนวก: เฉลยแนวทางปฏิบัติกิจกรรมและแบบฝึกหัดการจัดสรรต้นทุนร่วม

	ใบงานที่ 1	หน่วยที่ 1
	รหัสวิชา 30201-2004 วิชา การบัญชีต้นทุน 2	สอนครั้งที่ 1
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จัดทำบัญชีต้นทุนช่วงวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	ทฤษฎี 1 ชม. ปฏิบัติ 4 ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน รายงานกระดาดทำการปันส่วนต้นทุนและการบันทึกบัญชีเบื้องต้น		

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และจัดทำกระดาดทำการปันส่วนต้นทุนร่วมตามหลักการบัญชีต้นทุนช่วง พร้อมทั้งบันทึกรายการบัญชีในสมุดรายวันทั่วไปได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามมาตรฐานวิชาชีพ

2. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์กรมหาชน) อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ระดับ 5 หน่วยสมรรถนะ 01082 ปฏิบัติงานด้านการบัญชีต้นทุนตามระบบต้นทุนช่วงและระบบต้นทุนมาตรฐาน

3. สมรรถนะการปฏิบัติงาน

- 3.1 ประมวลความรู้เกี่ยวกับระบบต้นทุนช่วงและการคำนวณต้นทุนการผลิต
- 3.2 คำนวณหน่วยเทียบสำเร็จรูปตามขั้นความสำเร็จแยกตามองค์ประกอบต้นทุนตามหลักการทางบัญชี
- 3.3 จัดทำรายงานต้นทุนการผลิตและบันทึกบัญชีโอนต้นทุนระหว่างแผนกตามขั้นตอน

4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4.1 อธิบายลักษณะกระบวนการผลิตร่วม จุดแยกออก และความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้ได้

4.2 อธิบายความหมายและลักษณะของกระบวนการผลิตร่วม ผลิตภัณฑ์ร่วม จุดแยกออก และหลักการคำนวณจัดสรรต้นทุนร่วมได้

4.3 อธิบายรูปแบบงบกำไรขาดทุนแสดงผลการดำเนินงานแยกรายสายผลิตภัณฑ์และการจับคู่รายได้กับต้นทุนขายได้

4.4 คำนวณอัตรากำไรขั้นต้นของแต่ละผลิตภัณฑ์และการจับคู่รายได้กับต้นทุนขายแต่ละชนิดได้

4.5 คำนวณและบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์พลอยได้ตามวิธีรับรู้รายได้และวิธีรับรู้มูลค่าสุทธิที่จะได้รับได้

4.6 คำนวณและบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์พลอยได้ตามวิธีรับรู้รายได้และวิธีรับรู้มูลค่าสุทธิที่จะได้รับได้

4.7 รวบรวมข้อมูลปริมาณการผลิตและราคาขาย พร้อมทั้งคำนวณจัดสรรต้นทุนร่วมและมูลค่าสุทธิที่จะได้รับตามวิธีที่กำหนดได้ถูกต้อง

4.8 บันทึกบัญชีต้นทุนผลิตภัณฑ์ร่วม ต้นทุนแปรรูปต่อ และจัดทำงบกำไรขาดทุนจำแนกตามผลิตภัณฑ์ร่วมตามขั้นตอนได้ถูกต้อง

4.9 มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีเกี่ยวกับความมีระเบียบ ละเอียดยรอบคอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย และตรงต่อเวลา ในการบันทึกบัญชีและจัดสรรต้นทุน

4.10 ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการจัดทำกระดาดทำการจัดสรรต้นทุนร่วมพร้อมสมุดรายวันบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้เพื่อนำเสนอข้อมูลสำหรับตัดสินใจทางธุรกิจ

5. เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์

- 5.1 เครื่องคิดเลขวิทยาศาสตร์หรือเครื่องคิดเลขสำนักงาน จำนวน 1 เครื่อง
- 5.2 แบบฟอร์มกระดาษาทำการปันส่วนต้นทุนร่วม จำนวน 2 ชุด
- 5.3 แบบฟอร์มสมุดรายวันทั่วไป จำนวน 2 ชุด
- 5.4 ชุดแบบจำลองสถานการณ์ต้นทุนช่วงและเอกสารใบเบิกวัตถุดิบ จำนวน 1 ชุด
- 5.5 ปากกาเคมีและอุปกรณ์เครื่องเขียนพื้นฐาน จำนวน 1 ชุด

6. คำแนะนำ/ข้อควรระวัง

ปฏิบัติงานจัดทำกระดาษาทำการปันส่วนต้นทุนร่วมและบันทึกสมุดรายวันทั่วไปตามโจทย์สถานการณ์ที่กำหนด พร้อมส่งมอบกระดาษาทำการปันส่วนต้นทุนและสมุดรายวันทั่วไปให้ครบถ้วน ต้องตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลขยอดรวมและการลงบัญชีด้านเดบิตและเครดิตให้เท่ากันก่อนส่งงาน เกณฑ์การให้คะแนนให้ศึกษาจากแบบประเมินใบงานที่กำหนด ห้ามทำน้ำดื่มหรืออาหารหกเลอะเทอะบนเอกสารทางบัญชีและต้องจัดเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยหลังปฏิบัติงานเสร็จสิ้น

7. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- 7.1 เตรียมเครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ พร้อมสวมชุดปฏิบัติงานให้เรียบร้อย
- 7.2 ศึกษาวิเคราะห์โจทย์ปัญหาและข้อมูลจากชุดแบบจำลองสถานการณ์ต้นทุนช่วง
- 7.3 ตรวจสอบและจำแนกประเภทเอกสารใบเบิกวัตถุดิบและบัตรลงเวลาทำงานรายแผนก
- 7.4 คำนวณและจัดสรรต้นทุนร่วมลงในแบบฟอร์มกระดาษาทำการปันส่วนต้นทุน
- 7.5 ตรวจสอบความถูกต้องของยอดคำนวณต้นทุนการผลิตในกระดาษาทำการ
- 7.6 บันทึกรายการต้นทุนวัตถุดิบและค่าแรงงานลงในสมุดรายวันทั่วไปตามรูปแบบมาตรฐาน
- 7.7 ตรวจสอบความสมดุลของยอดรวมด้านเดบิตและเครดิตในสมุดรายวันทั่วไป
- 7.8 จัดเก็บเอกสารรายงานและทำความสะอาดพื้นที่ปฏิบัติงานให้เรียบร้อย

8. สรุปและวิจารณ์ผล

สรุปผลการปฏิบัติงานโดยอธิบายขั้นตอนการจัดสรรต้นทุนร่วมและความสัมพันธ์ระหว่างกระดาษาทำการกับสมุดรายวันทั่วไป พร้อมวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขข้อผิดพลาดที่พบระหว่างการบันทึกบัญชี

9. การประเมินผล

เพื่อประเมินทักษะการวิเคราะห์ต้นทุนร่วม การจัดทำกระดาษาทำการ และการบันทึกรายการบัญชีในสมุดรายวันทั่วไปตามหลักการบัญชีต้นทุนช่วง

- 1) ความถูกต้องในการวิเคราะห์และจำแนกประเภทต้นทุนการผลิต
- 2) ความถูกต้องในการจัดทำกระดาษาทำการปันส่วนต้นทุนร่วม
- 3) ความถูกต้องในการบันทึกรายการบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป
- 4) การจัดการเครื่องมือ วัสดุ และความเป็นระเบียบ
- 5) สรุปผลการปฏิบัติงานและวิเคราะห์ปัญหา

คะแนนเต็ม 25 คะแนน · เกณฑ์ผ่าน 20 คะแนน

เกณฑ์ผ่าน: ได้คะแนนรวม 20 คะแนนขึ้นไป (ร้อยละ 80)

10. เอกสารอ้างอิง /เอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม

- 1) ตำราการบัญชีต้นทุน 2 สำนักพิมพ์วิชาชีพบัญชี
- 2) มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ
- 3) เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 1 เรื่อง การบัญชีต้นทุนช่วง

	ใบมอบหมายงานที่ 1	หน่วยที่ 1
	รหัสวิชา 30201-2004 วิชา การบัญชีต้นทุน 2	สอนครั้งที่ 1
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จัดทำบัญชีต้นทุนช่วงวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	ทฤษฎี 1 ชม. ปฏิบัติ 4 ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน รายงานกระดาศทำการปันส่วนต้นทุนและการบันทึกบัญชีเบื้องต้น		

1. ผลงานหรือผลการปฏิบัติงาน

กระดาศทำการปันส่วนต้นทุนร่วม และสมุคตรายวันทัวไปสำหรับบันทึกการการต้นทุนการผลิต

2. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์กรมหาชน) อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ระดับ 5 หน่วยสมรรถนะ 01082 ปฏิบัติงานด้านการบัญชีต้นทุนตามระบบต้นทุนช่วงและระบบต้นทุนมาตรฐาน

3. สมรรถนะการปฏิบัติงาน

3.1 ประมวลความรู้เกี่ยวกับระบบต้นทุนช่วงและการคำนวณต้นทุนการผลิต

4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4.1 อธิบายลักษณะกระบวนการผลิตร่วม จุดแยกออก และความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้ได้

4.2 อธิบายความหมายและลักษณะของกระบวนการผลิตร่วม ผลิตภัณฑ์ร่วม จุดแยกออก และหลักการคำนวณจัดสรรต้นทุนร่วมได้

4.3 อธิบายรูปแบบงบกำไรขาดทุนแสดงผลการดำเนินงานแยกรายสายผลิตภัณฑ์และการจับคู่รายได้กับต้นทุนขายได้

4.4 คำนวณอัตรากำไรขั้นต้นของแต่ละผลิตภัณฑ์และการจับคู่รายได้กับต้นทุนขายแต่ละชนิดได้

4.5 คำนวณและบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์พลอยได้ตามวิธีรับรู้รายได้และวิธีรับรู้มูลค่าสุทธิที่จะได้รับได้

4.6 คำนวณและบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์พลอยได้ตามวิธีรับรู้รายได้และวิธีรับรู้มูลค่าสุทธิที่จะได้รับได้

4.7 รวบรวมข้อมูลปริมาณการผลิตและราคาขาย พร้อมทั้งคำนวณจัดสรรต้นทุนร่วมและมูลค่าสุทธิที่จะได้รับตามวิธีที่กำหนดได้ถูกต้อง

4.8 บันทึกบัญชีต้นทุนผลิตภัณฑ์ร่วม ต้นทุนแปรรูปต่อ และจัดทำงบกำไรขาดทุนจำแนกตามผลิตภัณฑ์ร่วมตามขั้นตอนได้ถูกต้อง

4.9 มีเจตคติและกิริยาที่เกี่ยวกับความมีระเบียบ ละเอียดยรอบคอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย และตรงต่อเวลาในการบันทึกบัญชีและจัดสรรต้นทุน

4.10 ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการจัดทำกระดาศทำการจัดสรรต้นทุนร่วมพร้อมสมุคตรายวัน บันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้เพื่อนำเสนอข้อมูลสำหรับตัดสินใจทางธุรกิจ

5. รายละเอียดของงาน

1. วิเคราะห์เอกสารประกอบการเบิกวัตถุดิบและค่าแรงงานตามสถานการณ์จำลอง 2. จัดทำกระดาน
ทำการปันส่วนต้นทุนร่วมโดยเลือกใช้วิธีที่เหมาะสม 3. บันทึกรายการต้นทุนการผลิตลงในสมุดรายวันทั่วไปให้
ถูกต้องตามหลักการบัญชี

(อาจมีแบบ รูปภาพ หรืออื่น ๆ ประกอบ)

6. กำหนดเวลาส่งงาน ภายในสิ้นสุดชั่วโมงปฏิบัติกิจกรรมสัปดาห์ที่ 1

7. แนวทางในการปฏิบัติงาน

1. ศึกษาลักษณะการผลิตจากสถานการณ์จำลองและจำแนกประเภทต้นทุน 2. ปฏิบัติงานเป็นกลุ่มโดย
ใช้วิธีการแข่งขัน (STAD) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องระหว่างกลุ่ม 3. ให้ความสำคัญกับความละเอียดรอบคอบ
ในการคำนวณและบันทึกรายการทางบัญชี 4. ตรวจสอบความสมดุลของปริมาณหน่วยผลิตก่อนการคำนวณปัน
ส่วนต้นทุน

8. แหล่งค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม

1. สื่อ PowerPoint เรื่องระบบต้นทุนช่วง 2. ใบความรู้เรื่องผังบัญชีและระบบต้นทุนช่วง 3. ชุดแบบ
จำลองสถานการณ์ต้นทุนช่วง 4. แบบฟอร์มสมุดรายวันทั่วไป

9. การประเมินผล

ประเมินจากความถูกต้องของการคำนวณปันส่วนต้นทุน (ร้อยละ 80), ความถูกต้องของการบันทึกบัญชี
ในสมุดรายวันทั่วไป (ร้อยละ 80), และแบบสังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยและความละเอียดรอบคอบ (
ร้อยละ 90)

	ใบกิจกรรมที่ 1	หน่วยที่ 1
	รหัสวิชา 30201-2004 วิชา การบัญชีต้นทุน 2	สอนครั้งที่ 1
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จัดทำบัญชีต้นทุนช่วงวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	ทฤษฎี 1 ชม. ปฏิบัติ 4 ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน รายงานกระดาษทำการปันส่วนต้นทุนและการบันทึกบัญชีเบื้องต้น		

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้การปฏิบัติกิจกรรม

คำนวณและรายงานต้นทุนการผลิตรายแผนกพร้อมบันทึกบัญชีสะสมต้นทุนตามระบบต้นทุนช่วงเพื่อใช้ในการตรวจสอบและควบคุมกระบวนการผลิตจริงภายในองค์กร

2. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์กรมหาชน) อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ระดับ 5 หน่วยสมรรถนะ 01082 ปฏิบัติงานด้านการบัญชีต้นทุนตามระบบต้นทุนช่วงและระบบต้นทุนมาตรฐาน

3. สมรรถนะประจำกิจกรรม

3.1 ประมวลความรู้เกี่ยวกับระบบต้นทุนช่วงและการคำนวณต้นทุนการผลิต

4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4.1 อธิบายลักษณะกระบวนการผลิตร่วม จุดแยกออก และความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้ได้

4.2 อธิบายความหมายและลักษณะของกระบวนการผลิตร่วม ผลิตภัณฑ์ร่วม จุดแยกออก และหลักการคำนวณจัดสรรต้นทุนร่วมได้

4.3 อธิบายรูปแบบงบกำไรขาดทุนแสดงผลการดำเนินงานแยกรายสายผลิตภัณฑ์และการจับคู่รายได้กับต้นทุนขายได้

4.4 คำนวณอัตรากำไรขั้นต้นของแต่ละผลิตภัณฑ์และการจับคู่รายได้กับต้นทุนขายแต่ละชนิดได้

4.5 คำนวณและบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์พลอยได้ตามวิธีรับรู้รายได้และวิธีรับรู้มูลค่าสุทธิที่จะได้รับได้

4.6 คำนวณและบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์พลอยได้ตามวิธีรับรู้รายได้และวิธีรับรู้มูลค่าสุทธิที่จะได้รับได้

4.7 รวบรวมข้อมูลปริมาณการผลิตและราคาขาย พร้อมทั้งคำนวณจัดสรรต้นทุนร่วมและมูลค่าสุทธิที่จะได้รับตามวิธีที่กำหนดได้ถูกต้อง

4.8 บันทึกบัญชีต้นทุนผลิตภัณฑ์ร่วม ต้นทุนแปรรูปต่อ และจัดทำงบกำไรขาดทุนจำแนกตามผลิตภัณฑ์ร่วมตามขั้นตอนได้ถูกต้อง

4.9 มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีเกี่ยวกับความมีระเบียบ ละเอียดยรอบคอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย และตรงต่อเวลาในการบันทึกบัญชีและจัดสรรต้นทุน

4.10 ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการจัดทำกระดาษทำการจัดสรรต้นทุนร่วมพร้อมสมุดรายวันบันทึกบัญชีผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้เพื่อนำเสนอข้อมูลสำหรับตัดสินใจทางธุรกิจ

5. เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์

5.1 สื่อ PowerPoint เรื่องระบบต้นทุนช่วง

5.2 ชุดแบบจำลองสถานการณ์ต้นทุนช่วง

5.3 ใบงานการคำนวณจัดสรรต้นทุนร่วม

5.4 สมุดรายวันทั่วไป

6. ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. ศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการผลิตผ่านสถานการณ์จำลอง เพื่อระบุจุดแยกออกและจำแนกผลิตภัณฑ์ร่วม/ผลิตภัณฑ์พลอยได้

2. วิเคราะห์เอกสารใบเบิกวัตถุดิบและบัตรลงเวลาทำงาน เพื่อจัดหมวดหมู่ต้นทุนวัตถุดิบและค่าแรงงานในแต่ละแผนกผลิต

3. จัดทำกระดาษทำการปันส่วนต้นทุนร่วมตามวิธีที่กำหนด และคำนวณต้นทุนแปรรูปอย่างละเอียด

4. บันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปสำหรับการสะสมต้นทุนการผลิตและโอนต้นทุนตามระบบต้นทุนช่วง

5. ตรวจสอบความถูกต้องของยอดรวมต้นทุนในแต่ละแผนกโดยใช้เทคนิคการตรวจสอบร่วมกันภายในกลุ่ม (STAD)

6. สรุปผลการปฏิบัติงานผ่านบันทึกการสะท้อนคิด (Reflection) เกี่ยวกับปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไข

7. สรุปและอภิปราย

สรุปผลการจัดสรรต้นทุนร่วมและความเข้าใจในกระบวนการผลิตต้นทุนช่วง โดยเปรียบเทียบผลการคำนวณภายในกลุ่ม และอภิปรายความสำคัญของความละเอียดรอบคอบในการบันทึกบัญชีต้นทุน

8. การประเมินผล

ประเมินจากการตรวจผลงานกระดาษทำการปันส่วนต้นทุนร่วม สมุดรายวันทั่วไป และแบบสังเกตพฤติกรรมความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ที่กำหนด

9. เอกสารอ้างอิง /เอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม

มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์กรมหาชน) อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ระดับ 5 หน่วยสมรรถนะ 01082 และตำราการบัญชีต้นทุน 2